

Saksframlegg**Årsbudsjett 2024 - Økonomiplan 2024-2027**

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	99/23	20.11.2023
Kommunestyret		

Rådmannens innstilling:

- Økonomiplanen/handlingsprogrammet for 2024-2027 vedtas med de tiltak og økonomiske rammeforutsetninger som framgår av rådmannens forslag, og sammenfattet i framlagte bevilgningsoversikt investering og bevilgningsoversikt drift i budsjettdokumentet.
- Første året i økonomiplanen vedtas som kommunens årsbudsjett for 2024, i tråd med tallene i kolonnen for 2024 i bevilgningsoversikt investering og bevilgningsoversikt drift.
- Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas med en utgiftsramme på kr 71.320.000 inklusive startlån/formidlingslån. Kommunestyret vedtar en låneramme på inntil kr 43.944.000 til finansiering av investeringsprosjekter i 2024. Kommunestyret vedtar at det i tillegg kan tas opp inntil 15.000.000 kr i startlån i Husbanken
- Ramme for eventuelt trekk på kassekreditt settes til 8.000.000 kr.
- Skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skattytere skrives ut på grunnlag av lovens maksimum.
- Rådmannen gis fullmakt til å regulere lønnspostene i driftsbudsjett 2024 ved å øke ramma for ulike ansvarsområder, innenfor den avsatte potten på 1.961.000 kr til effekt av lønnsoppgjør i 2024.
- Kommunestyret vedtar gebyrer (avgifts- og egenbetalingssatser) for 2024 i tråd med vedtak i egne saker for gebyrregulativer, og ber om at aktuelle gebyrregulativ oppdateres i henhold til disse. Endringer i satsene gjelder med virkning fra årsskiftet 2023/2024 hvis ikke annet er spesielt oppgitt.

Behandling i Formannskapet – 20.11.2023:

Enst. vedtatt som rådmannens innstilling med følgende nytt tilleggspunkt 8:

- Driftsbudsjettet for 2024 salderes med et innsparingspotensiale fordelt på rammeområdene (5.000.000 kr)

Dette nedtrekket forutsettes erstattet av konkrete og langsiktige tiltak.

Rådmannen bes om å iverksette en prosess med bred deltakelse fra administrative ledere og tillitsvalgte for å vurdere kommunens inntektsmuligheter, kvalitet og nivå på kommunens

tjenestetilbud. Her skal vurderes driftsstruktur og driftsmetoder i tjenesteproduksjonen som sikrer potensialet for endringer og økonomisk effektivisering i Dyrøy.

Formannskapet som økonomiutvalg skal være styringsgruppe for prosessen og ha seg forelagt forslagene til politisk behandling. Etter formannskapets behandling skal forslagene fra administrasjonen vedtas i kommunestyret.

Vedtak i Formannskapet – 20.11.2023

1. Økonomiplanen/handlingsprogrammet for 2024-2027 vedtas med de tiltak og økonomiske rammeforutsetninger som framgår av rådmannens forslag, og sammenfattet i framlagte bevilgningsoversikt investering og bevilgningsoversikt drift i budsjettdokumentet.
2. Første året i økonomiplanen vedtas som kommunens årsbudsjett for 2024, i tråd med tallene i kolonnen for 2024 i bevilgningsoversikt investering og bevilgningsoversikt drift.
3. Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas med en utgiftsramme på kr 71.320.000 inklusive startlån/formidlingslån. Kommunestyret vedtar en låneramme på inntil kr 43.944.000 til finansiering av investeringsprosjekter i 2024. Kommunestyret vedtar at det i tillegg kan tas opp inntil 15.000.000 kr i startlån i Husbanken
4. Ramme for eventuelt trekk på kassekreditt settes til 8.000.000 kr.
5. Skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skattytere skrives ut på grunnlag av lovens maksimum.
6. Rådmannen gis fullmakt til å regulere lønnspostene i driftsbudsjett 2024 ved å øke ramma for ulike ansvarsområder, innenfor den avsatte potten på 1.961.000 kr til effekt av lønnsoppgjør i 2024.
7. Kommunestyret vedtar gebyrer (avgifts- og egenbetalingssatser) for 2024 i tråd med vedtak i egne saker for gebyrregulativer, og ber om at aktuelle gebyrregulativ oppdateres i henhold til disse. Endringer i satsene gjelder med virkning fra årsskiftet 2023/2024 hvis ikke annet er spesielt oppgitt.
8. Driftsbudsjettet for 2024 salderes med et innsparingspotensiale fordelt på rammeområdene (5.000.000 kr.)
Dette nedtrekket forutsette erstattet av konkrete og langsiktige tiltak.

Rådmannen bes om å iverksette en prosess med bred deltakelse fra administrative ledere og tillitsvalgte for å vurdere kommunens inntektsmuligheter, kvalitet og nivå på kommunens tjenestetilbud. Her skal vurderes driftsstruktur og driftsmetoder i tjenesteproduksjonen som sikrer potensialet for endringer og økonomisk effektivisering i Dyrøy.

Formannskapet som økonomiutvalg skal være styringsgruppe for prosessen og ha seg forelagt forslagene til politisk behandling. Etter formannskapets behandling skal forslagene fra administrasjonen vedtas i kommunestyret.

Kort sammendrag

Behandling av rådmannens forslag til årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027.

Saksopplysninger

Kommunestyret skal hvert år vedta årsbudsjett for kommende kalenderår, samt økonomiplan som skal omfatte minst de fire neste budsjettår ihht. Kommunelovens § 14-3, 14-4 og 14-5. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år anvises dekning for de utgifter som er ført opp. Årsbudsjettet er en bindende plan

for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret, og skal være realistisk, jfr. Kommuneloven §14-4.

Administrasjonens vurdering

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 gir en liten realøkning i Dyrøy kommunes frie inntekter. Da rammeoverføringene til kommunesektoren i stor grad er knyttet opp mot folketall er det sannsynlig at kommunen i framtiden vil oppleve en realnedgang i de frie inntektene. I et slik perspektiv vil omstillings- og effektiviseringsarbeid være nøkkelen for å øke det økonomiske handlingsrommet til kommunen. Omstillingsprosesser må derfor forventes å være hovedregelen fremfor unntaket også i årene som kommer.

Rådmannens fremlagte forslag til økonomiplan for 2024-2027 visert fortsatt dårlig budsjettbalanse, noe som indikerer at omstillingsarbeidet bør fortsette. Hovedutfordringen i omstillingsarbeidet blir å finne den gode balansegangen mellom behovet for vekst og utvikling på den ene siden og effektivisering og kostnadsreduksjon på den andre.

Rådmannens forslag til budsjett og økonomiplan legges frem i balanse etter hele bevilgningen fra havbruksfondet for 2024 er lagt inn i driften. For øvrige år (2025-2027) er det lagt inn rammekutt på enhetene. Det må derfor fortsatt gjennomføres større kutt på for å finne konkrete tiltak for å komme i balanse i fra 2025 i økonomiplanperioden. Alt under ett innebærer økonomiplanen 2024-2027 ingen styrking av kommunens økonomiske handlingsrom sammenlignet med 2023.

Dyrøy kommune skal være en god kommune for innbyggere, næringsliv, besøkende og ikke minst for de ansatte. Dette er fortsatt den klare strategien, både i det daglige arbeidet og gjennom de langsiktige planer.